

ԻՐԱՎՈՒՆԿ

ԼՐԱԳԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Հերկայ 1897 տարեշրջանի Պոչկարիոյ համար տարեկան 10ֆր " " 1/2 " 5 " Արտատպանի համար " 12 " " " 1/2 " 6 " Կանխիկ վճարելի	Համակ դրամ եռույթն խրկել հետեւեալ հասցեով ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՀԻՐԱԻՈՒՆՔՆԵՐ ԼՐԱԳՐՈՅ ՎԱՌՆԱ (ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ) Редакция на вѣстникъ „Иравункъ“ ВАРНА (България).	Rédaction du journal „Iravounek“ VARNA (Bulgarie)	Խմբագրութեան ոչողեալ գրութիւնք ետ չեն դրկուիր եւ յարմար դատ- առահանրէն միայն կը հրատարակ- ուին ամբողջովին կամ մասամբ: Շաբաթական տողը 20 սանթիմ. երեքէն աւելի անգամներու համար 20 առ 100 զեղջ կը լինի:
---	---	---	---

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

ՅՐԱՆԱՅԻ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻՆ ԱՌՁԵԻ

Յրանայի Երեւոյ. Ժողովոյ յու-
լիս 5ի նիստին մէջ, երկու հար-
ցապնդումներ ուղղուեցան կառա-
վարութեան՝ արեւելեան խնդրոյն
վրայ առաջինը Պ. Անթիմի Պոչկերի,
երկրորդը Պ. Տրնի Գոչէնի կողմէ,
Պ. Անթիմի Պոչկեր Յունաստանի
օգնութեան գացող կամաւորներէն
ըլլալով, քիչ մը շատ երկար ման-
րամանութիւններու մտաւ: Բա-
ցատրեց թէ Արեւելեան խնդիրը
ինչ վիճակի մէջ կը գտնուէր այ-
ժմ:

«Մայիս ամսէն ի վեր, ըսաւ,
կապաւորի որ թուրքիա բարե-
հաճի խաղաղութիւն կնքել Թու-
նաստանի հետ: Գալով Կրեմէի,
անկիա դեռ կապուէ որ Եւրոպա
որոշէ իր ճակատագիրը: Կրեմա-
ցիք երկար ատենէ ի վեր պահան-
ջած են միշտ իրենց միացումը
հետէն թագաւորութեան հետ.
տէրութիւնները, որոնց մէջ ցա-
ւալի է տեսնել Յրանսան ալ, դէմ
կը կենան:

«Կրեմէի բնակիչները անկախ
նկարագիր ունին. մինչեւ որ գո-
հացում չտրուի իրենց, ամուր ու
տեսական բան մը եղած չըլլար:
Ուստի մարդ իրաւամբ կը զար-
մանայ Յրանս. կառավարութեան
ընթացքին վրայ: Յրանսա միշտ
անկախութիւն պահանջած է ժո-
ղովրդոց համար... և սակայն հի-
մա կընդգրկմանայ Կրեմէի ժողո-
վրդիան ազատմանը իսլամական
լուծէն: Ասիկա տարօրինակ հա-
կաւորութիւն մը ու մեր երկրին ա-
ւանդական քաղաքականութեան
դէմ բռնաբարում մը չէ»:

Պ. Անթիմի Պոչկեր մեծ պայքոյ-
թով կը բողբէ թուրքերուն
բարբարոսութեանը դէմ և վար
կը զարնէ անոնց անգլութիւնը:

—Սակայն, կըսէ, թուրքերուն
կողմէն է որ անցաւ Յրանս. կա-
ռավարութիւնը: Առարկեցին թէ
հարկ էր մտնել Եւրոպեան համա-
ձայնութեան մէջ, ուր սակայն
հեռի է ներդաշնակութիւն տրեւ-

լէ: Գիւտնագիտական պաշտօնա-
թղթեր կը հաստատեն թէ իս-
լամներն են որ կրէտէի մէջ սկը-
սան յորձակմանց, և Յրանսա ա-
նոնց վերապահեց իր բարեսիրու-
թիւնն ու իր աջակցութիւնը: Ի՞նչ
հետեւեցաւ ասկից:

«Միւր աղբեցութիւնը մեծապէս
նուազեցաւ Արեւելքի մէջ և գեր-
մանական վարժարանները ֆրան-
սական վարժարաններուն տեղն
անցան հոն»:

Պ. Անթիմի Պոչկեր կը պախա-
րակէ արդի նախարարութեան
դիւանագիտութիւնը և կը յան-
դիմանէ արտաքին գործոց նա-
խարարը՝ Սալթանի պահանջում-
ներուն յօժարամիտ զիշանկուն:
Արեւելքի կը վերջացնէ իր ճա-
ռը կառավարութեան պահանջն-
քով նոր և ուժեղ քաղաքականու-
թիւն մը Արեւելքի մէջ ինչպէս
այլուր, քաղաքականութիւն մը
համապատասխան Յրանսի ար-
ժանապատուութեանը, աւանդու-
թիւններուն և շահերուն:

Նիստը կը փակուի և կէսօրէն
ետք, ժամ 2ին կը վերաբացուի:
Պ. Տրնի Գոչէն բնմն է. վի-
ճաբանութիւնը իրական զարկ մը
կըստանայ այժմ:

Պատերազմին նախընթաց պա-
րագաններուն վրայ պատմական
տեսութիւններուն մէջ Պ. Տրնի
Գոչէն կաւելցնէ:

«Երբ մեզ կը պատմուէին ան-
լուր վայրագութիւններ, մենք
չէինք հաւատար կամ գէթ կը զար-
մանայինք զանազան պատճառնե-
րով. նախ բնաւ հաւատալի չէր
թուեր որ վարչական, պաշտօնա-
կան կարգադրութեամբ ջարդեր
կատարուէին: Յետոյ դեռ տես-
նուած չէր պատմութիւն մը որ,
թէեւ ժամանակակից, մարդուս
միտքէն մէջ կը զարթուցանէ մի-
ջին դարու և խաչակրութեան յի-
շատակներ: Զէյթունի սքանչելի
ինքնապաշտպանութեան վրայ է
խօսքս:

«Այս փոքր քաղաքը լեռներու
մէջ, պահած իր նախկին սովո-
րոյթները, հակառակ թուրք տի-
րապետութեան՝ դեռ կառավար-
ուած իր նախկին իշխաններէն,

ոտքի ելաւ ամբողջովին և իրր վեց
ամիս համարձակեցաւ մաքառիլ
հարստահարողներու բանակներուն
դէմ և արգիլել անոնց մուտքը իր
պատերուն մէջ: Ահա այս բանը,
իրենց ասպետական նախնի աւան-
դութեանց տեսակէտով, վեր կը
բարձրացնէ հայերուն պատիւը»:

Յետոյ յունական խնդրին անց-
նելով կըսէ.
«Այս պայմաններուն մէջ է որ
Յունաստան 25,000 զինուորով բա-
խեցաւ՝ որչափ կրնար՝ 200,000
մարդոց հետ, պաշտպանելու հա-
վար ազատութեան դատն ընդդէմ
հարստահարութեան: Այն երկիրը
որ այս պատերազմը մղեցէ՛ հա-
մարձակեցաւ, արժանի է ողջուն-
ուելու (հաւիք):

«Եւրոպա ամեն պարագայի մէջ
շատ հպարտանալու չէ ձեռք բեր-
ուած արդիւնքներէն:

«Երբ ապագային կարգան պատ-
մութիւնը, պիտի տեսնան թէ ա-
նագորոյն ոճիրներէ ետք վաւր
երկիր մը անուցած է բռնաւորի
դէմ կռուելու չափ արիասիրտ ժո-
ղովուրդ մը, և պիտի տեսնան թէ
այս խեղճ այծերուն դէմ Եւրոպա
ղրկեց իր ամենէն մեծ նաւերը և
իր պատերազմական էն սոսկալի
գործիւնները: Տառապանքի կոծեր
արձակուեցան 200,000 զոհերու
կողմէ հայաստանի մէջ, և մեծ
պիտութիւններ թողուցին բռնա-
ւորը հարստահարել ամբողջ ժողո-
վուրդներ (հաւիք):

«Արտաքին գործոց Պ. նախա-
րարը պիտի խնդրէ որ իրեն ցոյց
տան այն քաղաքականութիւնը զոր
հարկ էր գործադրել: Այս քաղա-
քականութիւնը շատ պարզ է: Տե-
րութիւնները, ինչպէս անհատները,
եսասիրութեան օրեր ու վեհանձ-
նութեան օրեր ունենալու են:

«Վեհանձնութեան այս օրերը
երեւան եկան Կ. Պոլսոյ կառա-
ւարներու պահուն. այն միջոցին,
կարելի էր և հարկ էր եւրոպայի
համաձայնութիւնը մղել դէպի մար-
դասիրութիւն: (Դաւիք):

«Հոկտեմբեր 20ին, հաստատու-
րէն պատասխանելու էր Անգլիոյ
յիշատակագրին: Այսօր, դաշնակ-
ցութեանց մէջ, յաւիտենական սէր

կերպնուն իրարու, բայց այս յա-
ւիտենական սէր չարգիլեր Յրան-
սան պահելու իր շահերը, իր զգա-
ցումները և իր աւանդութիւն-
ները...:

«Հիմակ ի՞նչ պիտի ընէք:
«Ամբողջ Եւրոպան հռչակեց
Կրեմէի ինքնօրինութիւնը: Այս
ինքնօրինութիւնը իրական և Այէ-
բաի դաշնագրէն գերազանց պիտի
ըլլայ, որուն կարգ մը պայման-
ներն անբաւական երեւցած էին:
«Եզրպատուի ինքնօրինութեան
համանման պիտի ըլլայ ասիկա:

«Կուզէի որ այս փոքր ժողո-
վուրդն ազատ ու անկախ ըլլար և
իր ազատութիւնը անկեղծօրէն ե-
րաշխաւորուած բոլոր տէրութիւն-
ներէն:

«Կուզէի գիտնալ նաեւ թէ ինչ
միջոցներ ձեռք առնուած են ետ
դարձնելու համար դժբախտ թե-
սալիոյ վրայ խռնուած 200,000
թուրք զինուորները: Վերջերս կը-
սէին թէ Չարը ինդրած էր Սուլ-
թանէն որ ետ քաշէ զօրքերը, և
թէ այս վերջինը պատասխանած
էր:

«Կուզեմ ետ քաշել, բայց դուք ձեռ
վրայ կառնէ՞ք առաջ գալիք դէպքերուն
պատասխանատուութիւնը»:

«Կը հարցնեմ թէ Եւրոպա մի-
ջոցներ ձեռք առած է արգելելու
համար ահաւոր կոտորածները ո-
րոնք պիտի վերսկսին՝ այս բա-
նակին վերադարձէն ետք:

«Սոսկացի կարգալով հեռագ-
րեր ծանուցանող ջարդերու վե-
րսկսումը զանազան տեղեր:
Անոնց չկրկնուելուն համար ի՞նչ
երաշխիքներ կան»:

Պ. Հանօթօ սովորական խու-
սափումներով պատասխանեց, ը-
սաւ թէ կառավարութիւնը միշտ
աշխատած է ինքնօրինութեան
հաստատմանը: Իսկ թեաւալիոյ
մասին տէրութիւնները պիտի ջա-
նան առաջին առնել այն պա-
տահականութեանց որոնց վրայ
խօսեցաւ Պ. Տրնի Գոչէն: «Ե-
թէ օգնէինք Յունաստանի, ա-
ռանձին պիտի մնայինք: Բայց
միշտ իրատեսիք զինքը. պատե-
րազմը սահմանափակուած, միջնոր-
դութիւնն ընդունուած և Կրեմէ

իրերեւաւանդ տէրութեանց ձեռքը. աւաստիկ գլխաւոր արդիւնքներն այն քաղաքականութեան որուն կը հետեւի կառավարութիւնը:»

Պ. Կոպլէ կը պատասխանէ Պ. Հանօթօի: Կը քննադատէ Դեղին Տետրակը, որուն շատ տեղերը մութ են և որ չի խօսիր կրէտէի ինքնօրինակութեան պայմաններուն վրայ:

Քանակասը վերջացնելով, կառավարիչ օրակարգ մը ցաւ յայտնող թէ կառավարութեան հետեւած քաղաքականութիւնը բնաւ ու է արդիւնքի չէ յանգած տալիս:

Նախարարաց խորհուրդի նախագահ Պ. Միլին կը միջամտէ և շատ ողորմելի փաստերով կուզէ արդարացնել կառավարութեան ընթացքը:

Պ. Կոպլէ կը պատասխանէ քանի մը խօսքով ու ժողովը կը փակուի հակառակ երեսփոխան տօքթ. Կուրնիէ Էֆ. ի որ կուզէր ճառել, անշուշտ, իսլամութեան հրաշալիքներուն վրայ:

Պ. Կոպլէի և Պ. Անթիմի Պօյէրի ներկայացուցած օրակարգերը կը մերժուին: 11½ դէմ 33½ ձայնով կընդունուի Պ. Պ. Տըքըէի, Մօրիս Լըպօնի և Սօլէի ներկայացուցած օրակարգը որ վստահութիւն կը յայտնէր կառավարութեան:

ՔԱՅԱՄԱՅ ԹԷ՝ ՄՈՒՐԱՑԻԿ

Շիտա՛կը, ըսելիք չիկայ այս տեղի քահանաներուն, որոնք՝ օժտուած քահանայական ամէն բանով համապատասխան կուզեն ցոյց տալ իրենց մտքը՝ բարձրութիւնը, և ամենէն աւելի հեղուկեան ու եղբայրութեան օրինակ հանգիստնալ իրենց պաշտօնակիցներուն առջեւ՝ մխիթարելով այրին, այցելելով հիւանդին և երջանիկ տարիներ մաղթելով տօնախմբութիւն ունեցողներուն: Վերջինը խղճի մտքով կը կատարուի:

Ի՞նչ կը նշանակէ ամենուն դուռը ձեռք առնել անուն մը չընորհաւորելու պատրուակով: Անշուշտ Պօլսեցիները պիտի ըսեն թէ քահանան հոգ լոկ իր պարտականութիւնը կատարելու համար է որ յանձն կառնէ այդ գըծաւորին ու ձանձրացուցիչ գործը ընել. բայց, ո՛չ, կը սխալին, թէեւ իրենք այնպէս տեսած են Պոլսոյ մէջ—ուր քահանան առանց ակնկալութեան կայցելէ տօնախմբութեան մը—սակայն հոս անոր հակառակն է: Քահանան ունենալով իր ետեւէն ժամկոչը, մէկ գրպանը՝ խաչ մը ու նշխարք, միւսն ալ գրամապանակ մը, օրը օրին կը հասնի ամէնուն անունին, օրօրոցի մանուկէն սկըսած մինչեւ ծերունիին, որոնց

համար յատուկ պատրաստած է անուններու ցուցակ մը:

Այստեղի քահանան առտուն իր երեսը լուալէ յետոյ, կառնէ տոմարը ու անոր անբաժան եղող օրացոյցը և կսկսի օրուան առեւտուրին վրայ մտածել, որպէս զի յաճախորդ մը չը փախցնէ:

Պէտք չէ երկար բարակ մտածել. երբ օրացոյցին մէջ այսինչ անունը չի գտնուիր, քահանան ճարպիկութեամբ մը կամ տառադարձութեան օրէնքով, անմիջապէս կը յարմարցնէ այդ անունը ուրիշ անունի մը և ժողովուրդին տգիտութիւնէն ալ օգուտ քաղելով կը վաղէ այդ անունը կրողին տունը:

Յանցանքը ժողովուրդինն է որ այս տեսակ աղիւս մուրացկանութիւններու կը վարժեցնէ մեր հոգեւորականները, որոնք հոգեւորէն աւելի մարմնաւորով զբաղելու կսկսին: Կարծես չեն բաւեր իրենց ունեցած աղբիւրները՝ տալու իրենց պէտքը եղածը. ապրելու համար, նոր աղբիւր մըն ալ ստեղծած են նուազ պատուաւոր:

Մինչդեռ Պօլիս և ուրիշ տեղեր, քահանաներուն բերանը կը հոտի, հո՛ս, ընդհակառակը, իւրաքանչիւրը մէկ քանի տուն տընկած ու այգիներու տէր եղած է շնորհիւ ժողովուրդին ալ ու հնացին զոր չի զլանար առատօրէն տալու իր հոգեւոր հայրերուն, որպէս զի արքայութեան մէջ միծ տեղ ստանայ:

Մեր ժողովուրդը, մանաւանդ իգական սեռը, չափէն աւելի յարգանք կը մատուցանէ կրօնաւորներուն, և այդ աստուածային պաշտօնակիցին առջեւ կը խոնարհի՝ իբր թէ գերազանց էակ մը ըլլար ան: Անոնք ալ ասկէ օգտուելու ուզելով, պարտաւորաբար կաշխատին նիհարցնելով ժողովուրդը:

Խօսքս տեղացիներուն համար չէ աւելի, թո՛ղ անոնք տուն իրենց բաժինը զիրենք հովուող ու մխիթարողներուն. բայց գաղթականը պարտաւոր չէ իր բերին պատառը քահանային տալու, կօգտէ՛ արդէն եկեղեցիի համար տուածը: Հո՛ս, քահանան գաղթականներու տունները պտըտած ու զրամ առած է՝ նշխարք մը տալով տեղը, անուն շնորհաւորելու համար: Ասկից աւելի անխղճութիւն կարելի է երեւակայել: Այս ամիսէն անունները կըսկսին, գաղթականները երեսին ամուրցնելով «երթաք բարով»ը կոխելու են երբ տեսնեն իրենց տան սեմին վրայ քահանան՝ որ ողորմութիւն ուզել եկած է:

Գործը թաղականներուն ձեռքն է. եթէ անոնք ուզին կրնան յորդորել քահանաները որ չայցնեն գաղթականներուն տունները, որովհետեւ անոնք արդէն իրենց իւրովը կը տապկուին և շատերը

գեռ անգործ, պարապ կը պտըտին:

Երբ այս միջոցն ալ օգուտ չընէ, ժողովուրդը իր գործն իր ձեռքով լինցնելու է. չախորժի՛ր այս ինչ օրէնքէն կամ սովորութեանէն, արմատէն թո՛ղ խախտէ զայն ու վերցնէ: Եւ գեռ ինչ սովորութիւններ՝ անօգուտ ու վնասակար:

Եթէ տեղացին մինչեւ հիմա տօնախմբութեան տուիւ քահանաներու տուած դրամը յատկացընէր աւելի բարեկապատակ գործերու, թերեւս իր աղքատին վարժարանը կառուցուած կը տեսնէր մինչեւ ցարդ:

Ն.

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

(ՇԵՆԼԵՆ ԲԱՐՔԵՐ)

Թուրքիոյ լուսական պատերազմի պահուն, հետաքրքրական էր լսել յոյներուն համազումն ու հաւատքը իրենց զինուոյ յաջողութեանը մասին: Երբ օրն օրին հեռագրաւորութեամբ հաղորդել թուրք բանակներուն անարգել յառաջադացումը հիւլէն հողին վրայ, երբ հակառակ ամեն մարդու ոսկեղօծ երազին, աղէտալի իրողութիւններ ու ժգնարածի ալիքներու սաստկութեամբ՝ հոտէ հոտ կուգային կառնեցնել հիւլէն դրոշին յաղթանակը բաղձաքաղ սիրտերը, յոյները՝ որ դասակարգին ալ պատկանին՝ բնաւ չէին ուզեր հաւատալ յունական քաջամարտի բանակներուն կորուստի պարտութեանը. խենդի պէս յոյսի էին պլլուած, յոյսը յետին վայրկեանին ուր վերջապէս յոյնը, սպարտական ջախջախիչ թափով մը, իր հողէն դուրս պիտի նետէր Սուլթանին յաղթական լէգէոնները:

Սակայն յետին վայրկեանի այս յոյսն ալ պարապ ելաւ. յոյնը հոռնկեցաւ մինչեւ յիշատակալիցն թերմոպլի, ու հոն ձեռքերն Եւրոպայի երկնցուց, պաղատագին: Ընկճուած էր: Այս բանին, առանց ուզելու, աշխարհք արարտոտ հաւտաց:

Բայց գեռ յոյնը չի հաւատար. իր համազումն է թէ Եւրոպիոս թագաւորին բանակները յաղթանակով թերմոպլի քաջուած են, զանազան անխուսափելի պարագաներու բերումով:

Յունական նկարագրին այս սնամէջ ու պոռոտ գոռոզութիւնն է թերեւս պատճառը որ այսքան կենսական ու փափուկ պարագայի մէջ մեծապէս հարուածեցաւ նիւթական ու բարոյական կրկին տեսակէտներով: Իր թերութիւնը չտեսնել, պարտկել ուզել զայն արտաքին փուճուած երեւոյթներու տակ, ինքզինքը խաբել՝ առանց ուրիշները խաբել յաջողելու:

այնպիսի բանի մը համար որ առեւի պէս պայծառ կը շողայ. այս է յոյնի ազգային խորարմատ կարողութիւնը, որուն երեսէն շատ վնաս կրած է ու գեռ պիտի կրէ, մինչեւ որ չսթափի ողջ մտութեամբ:

Քաղաքական այժմու կացութեան վրայ այս օրերս պատեհութիւն ունեցայ տեսակցելու շնորհքով յոյնի մը հետ, որ չլանաց սքօղել իր չօլինականութիւնը:

— Իրաւ է որ յոյներուն զինուորական զօրութիւնը այսքան տկար է:

— Յոյնին զինուորական զօրութիւնը տկար, պատասխանեց մարդը քիչ մը վիրաւորուած ու զայրուկին, մեր կառավարութիւնը զինուորական մեծ ուժ ունի և հարկերն հարկը պիտի յաղթէր թուրքին եթէ եւրոպական անդգամ տէրութիւնները չնպաստաւորէին թուրքը:

— Բայց, հնթադրենք որ տէրութիւնները օգնած չըլլային. ինչ պիտի պատահէր:

— Օհ, յայտնի բան է որ մեր բանակները պիտի կրնային մինչեւ Պօլիս յառաջանալ. եւ այն առտն...

— Կը կարծեմ որ ձեր ենթադրութիւնը սխալ է. վասն զի թուրքը այժմ մօտ 300,000 զինուոր հաւաքած է Յունաստանի սահմանագլխին վրայ. ձեր կառավարութիւնը ո՛րչափ կրնար զօրք հանել:

— Իրաւ է որ մենք չէինք կրնար այդքան զօրք հանել: Միայն թէ մեր զինուորները շատ քաջամարդ ըլլալով ու ռազմագիտապէս մեր երկիրը յոյժ նպաստաւոր, պիտի կրնայինք նոյն իսկ 20,000 զօրքով ետ մղել 100-150 հազար թուրք զօրաց բանակ մը:

— Կըսեն սակայն, և նոյն իսկ կապացուցանեն թէ յունական բանակին կազմակերպութիւնը շատ թերի է. հրամանատարութեան համար մարդ կը պակսի. վերջապէս իր զինուորական զօրութիւնը կարող չէ չափուել թուրքիոյ հետ, որ կրնայ մինչեւ մէկ միլիոն զօրք հանել:

— Ամեն պարագայի մէջ մենք պիտի յաղթէինք, եթէ Գերմանիա իր զօրավարներովն ու զրամովը չօգնէր թուրքին: Ռուսիա չուզեր բնաւ որ մենք յաղթական ելանք. Մեր նաւատորմը որ շատ մեծ բաներ կրնար ընել, զրեթէ անգործ կեցաւ, վասն զի գաղտնի սպառնացած էին անոր: Տարտանելէն ներս պիտի մտնայինք, ու մնացածը կրնաք գուշակել:

— Կարծեմ Անգլիա իսկ կը մտածէ այդ նեղուցէն անցնելէ առաջ, ձեր նաւատորմը ինչպէս...

— Մեր նաւատորմը շատ հզօր է. բայց ինչ օգուտ, ան ալ չէզոքացուցին:

— Ըսել է որ յունական պարտութեան միակ պատասխանա-

տուն և շարժառիթը Եւրոպայի քաղաքականութիւնը կը նկատէք։
— Բոլորովին։ Յունաստան և թուրքիա միս մինակ իրարու դէմ թէ՛ ելլան, վերջինը չարաւ չար կը յաղթուի։

— Ձեր անկեղծ համոզումը ա՛յդ է։

— Բացարձակ։
Ինքզինքս լուսամիտ ու խոհական յոյնի մը դէմ կը կարծէի։ Մտածեցի որ եթէ լուսամիտն այսպէս դարտակ գաղափարներով տոգորուած ըլլայ, ապէ՛տը ինչ անիրանալի երեւակայութեանց մէջ կը ծփայ։

Ու հասկցայ թէ չօվինութիւնը մեծ դեր խաղացած էր վերջին ազէտալի պատերազմին մէջ և թէ օրին մէկը առելի մահացու հաւրուած մը պիտի տար այս ազգին։

Ե.

ԼՐԱՔԱՂ

ԿԱՌԱՎԱՐ ԶԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Ներքին գործոց նախարարի առաջարկութեամբ էջմիածնի հայ Լուսաւորչական սինոդին 1897 թ. , յունիսի 12 ից ն. 3187։

«Պետական խորհուրդը բարձրագոյն հաստատութեամբ յունիսի երկուսին վճռեց։

1. Հայ-Լուսաւորչական եկեղեցիներին և վանքերին կից դպրոցները ենթարկել ժողովրդական կրթութեան նախարարութեան, իոյն նախարարութեան իշխանութեան տակ գտնուած միւս տարրական դպրոցներէ կանոնների միման վրայ, թոյլ տալով որ հայ-լուսաւորչական հոգեւորութիւնը իրաւունք ունենայ հսկել յիշեալ դպրոցներում պատանիների կրօնական կրթութեան վրայ։

2. Էջմիածնի հոգեւոր ճեմարանի և հայ-լուսաւորչական սեմինարիաների վերաբերեալ արդէն գոյութիւն ունեցող կանոնները թողնել անփոփոխ։

3. Հայ-լուսաւորչական կոնսիստորները ազատել եկեղեցիներին կից դպրոցների ուսուցիչների և աշակերտների ցուցակները պատրաստելու պարտաւորութիւնից։

Սոյն բարձրագոյն հրամանը առաջարկում եմ էջմիածնի հայ-լուսաւորչական սինոդին պատշաճաւոր կարգադրութիւններն անել լու համար »։

(Արձագանք)

ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

Անցեալները գրեցինք տեղւոյս ընթերցարանի մասին։ Հանրութեան օգտին վերաբերող այս խնդիրը պիտի ծեծուի իրաւունքի էջերուն մէջ մինչեւ որ բարեբաւ.

տիկ լուծուի մը տրուի անոր։ Եթէ այսօր ընթերցարանի Պ. վարիչները, որոնց պաշտօնին պայմանաժամն աւարտած ըլլալով այլուս ու է հեղինակութիւն չեն կրնար ունենալ գործին մէջ, դեռ շարունակեն անտարբեր մնալ օրինաւոր և իրաւացի պահանջներու, կը ծանուցուի իրենց թէ արդէն հարկ եղած կարգադրութիւնները ձեռք առնուած են որպէս զի մօտ օրերս ընթերցարանը կանոնաւոր ու պատշաճ վիճակի մը վերածուի։ Ո՛րչափ լուս կը լլար եթէ այս անհրաժեշտ կարգադրութեան մէջ նախաձեռնարկն իրենք ըլլային, շարունակելով վարիչի հասարակութեան փոտահութիւնը։ մինչդեռ իրենց ներկայ ընթացքով՝ աննպաստ կարծիքներ կրնան սպրդել միտքերու մէջ։

Յուշուհելու համար թէ ընթերցարանի արդի վարչութիւնը որ աստիճան փնտաւար ու ապարդիւն կը լլայ այս ազգօգուտ հաստատութեան, կը բաւէ յայտարարել թէ այս օրերս գերքերու կարեւոր նուէր պիտի ըլլար ընթերցարանին, բայց՝ նուիրատուները, որոնք տեղւոյս դաշնակցականներն են, նկատելով ընթերցարանն անկերպարան դրութիւնը՝ յետաձգեր են այս նուիրատուութիւնը, մինչեւ որ բարեկարգութիւն մը ներմուծուի հոն։

Դաշնակցականները, որոնք այս անգամ տրամադիր են 250 կտոր մատեան նուիրել, ամէնքն ալ ազգային նշանաւոր հեղինակներու գործեր, կը յայտարարեն որ եթէ իրենց այս նուէր պատշաճ ընդունելութիւն և մանաւանդ աւարտու գործածութիւն գտնայ, մտադիր են ուրիշ գրքեր եւս նուիրելու ոչ միայն վաւանայի ալ և Պոլսկարի ուրիշ քաղաքներուն հայ ընթերցարաններուն։

Դաշնակցականներուն այս օգտակար նուիրատուութեան արժէքը ճանչնալով և մանաւանդ իրաւունք տալով իրենց պահանջմանը ընթերցարանի մասին, իրեւառաջին փորձ կարգադրութիւն մը ձեռք բերելու, հրապարակով կը հրաւիրենք ընթերցարանի ընդհանրովի դիւանն անմիջապէս նիստ գումարել և հապճեպ որոշումով մը նիստի հրաւիրել ընդհանրովի, որ կը կազմուի բոլոր այն անձներէն որոնք ընկերութեան կազմութեան ի վեր գէթ հինգ սանդիմ տուած են իրեւառաժամնորդ։

Եթէ մինչեւ յառաջիկայ կիրակի այսօրինակ տնօրինութիւն մը չըլլայ, այն ատեն խմբագրութիւնս ձեռք պիտի առնէ խնդիրը և ամեն ջանք ի գործ պիտի դնէ ընդհանրովի գումարելու, որու միջոցով պիտի ընտրուի գործադիր ժողով մը՝ ձեռնհաս անձներէ կազմուած։

Կը յուսանք որ, ինդրին կարողութեանը հանդէպ, ընդհանրովի դիւանին պատ. անգամ.

ները առանց վարանելու պիտի ձեռնարկեն պարտաւորուածն ի գործ դնել, այսպէս զահացում տալով վաւանի հասարակութեան մէկ մեծ պէտքին ու պահանջմանը։

ՀԱՇՈՒՆԻԿՆԵՐ

ԱՂՔԱՍՏԱՆԻ ԸՆԿ. ՎԱՌՆԱՅԻ

97 Յունիս ամսոյ 1/13էն 30/13

ՄՈՒՏՔ

Նախորդ ամսէն պատրաստ գրամ	Յր. սն.
Ծուլուցի Պ. Թորոս Զ. Ստեփաննէն նուէր	243.90
Զանազան անձերէ նուէր	4.—
Ընկերութեան կողակարէն մայիս ամսոյ թերթալի	5.—
Զեւամը Պ. Գ. Սիմօնեանի նուէր անձէ մը	8.—
Յունիս ամսոյ մէջ հաւաքուած բաժնեկին	265.—
Թաղ. Խորհրդոյ թոյլտուութեամբ եկեղեցւոյ մէջ չըջարեւուած պնակէ հատոյթ	52.65
Պ. Ս. Երէնճեանէ նուէր	4.—
Զեւամը «Իրաւունք» լրագրոյ խմբագրութեան բարիգաւնակ Պ. Լ. Զէվահիրճեանէ նուէր	7.15

Գումար

591.70

ԵԼՔ

Նախորդ ամսէն պատրաստութեան	Յր. սն.
Ընկերութեան Տիար Բոլիկին տրուած այցեգին	102.—
Ընկերութեան Պ. Դեղազործին փոխան դեղօրէից	188.50
Ընկերութեան Պ. մասվաճառին փոխան մսի	16.80
Անդորրագիրներու պատրաստութեան	12.—
Դիւանական եւ գանձանակի գանազան ծախքեր	22.40
Ընկերութեան Պ. հաւաքչին տրուած տառանորդ	39.75
Ընկերութեան Պ. գանձապահին քով պատրաստ գրամ	210.25

Գումար

591.70

Ի դիմաց վարչական ժողովոյ Աղքատախնամ ընկերութեան Ատենապետ Ատենադպիր Գ. Սիմօնեան Գ. Սիմօնեան 1897 Յունիս 5/17, վառնա

Սոյն հաշուեկշիռը վարչական ժողովոյ կողմէ դիւանին ներկայացած լինելով, քննուած եւ անոր ճշգրտութիւնը վստեղացուած է։

Դիւան Աղքատախնամ ընկերութեան Ընդհ. ժողովոյ Ատենադպիր Ատենապետ ՏՕԳԹ. Գ. ԱՇՃԵԱՆ Յ. ԳՈՒՐՊԷԹԵԱՆ ԵՄԵՆ. — Ընկերութեան վարչական ժողովը հաւատարմագրութեան տեղեկացած ըլլալով որ տունէ տուն եւ փողոցէ փողոց հաւաքումներ կը կատարուին յանուն Ընկերութեան, ներկայիս կը ծանուցանէ պաշտօնապէս թէ իր հաւաքիչն է Պ. Լեւոն Բերքեան, որու միայն պաշտօն յանձնուած է բաժնեկիւնները հաւաքել եւ ուրիշ ոչ մէկու։

ԹԵՍԱԼԻԱՆԸՆ ԹԵՐՔԻ

Էվֆէթի նուսխէմիլտէ սինօր մէսէլէսի իշխն էլիլէր վէ աթաշէ միլիթէլլէր պէյնիւտէ մուգարէր օլան խաթիթն խարիճիլէ նազըր թէվֆիդ բաշատան գապուլ օլըմամըլ օլըրը սէպէպլէ գօնֆէրանսըն եէնիտէն թաթիլ օլըն.

տըրըն վէ էլիլէր քէնտի պէյնիլէրինտէ պիլիպաքէլէ՝ մուէսիր թէտպիլլէրէ միւրաճաթ իսիլմէսի հազըրնտա հիւքիւմէթի մէնսպէլլէրինտէն թաթիլմէթ իսիլմէթի օլտըրընը եազմըլ իտիլ։

Պապը Ալինին պու իսրարը իւզէրինէ՝ էվրոպա վէ խուսուսի ինկիլիզ կապէթալարը՝ «ղայրը Սուլթանա գարըլը ճէպլի թէտպիլլէրէ միւրաճաթ իթմէք վազլը կէլաի. էվրոպանըն էմիրլէրինէ իթաաթ իթմէկէ պօրճու օլտըրընը Սուլթանա ֆիլիլէն անլաթ մալըլը » տէյու շէտիտ պէնտլէր եազմաղա վէ ինկիլիզ վէ իթալիա տէվլէթլէրի՝ թիւրքիայա գարըլը ճէպը իսիլմէթ իթմէք թէքլիֆինտէ պուլընմաղա պաշաւտըրընտան, Ապտիլ հաւիտ զայրը համիսի օլան իմբէրաթօր վիլհէլմին տալի պու մէսէլէտէն տօլայը պիլ մուսալլէնէթ տէ օլընմամաճաղընը տէրգ ու ֆարգ իտէրէք, քէնտիսինի պիլ թէհիլլէր վազլիլէթ տէ կէօրմէքլէ, տէրհալ մէճլիսի վիւքէլանըն թէճէմիլիսի իլէ, սինօր մէսէլէսինի էլիլէրին թալէպի իւզրէ գապուլ օլընմասընը էմր իթմիլ վէ օլեօլտա մէճլիսի վիւքէլանըն մազպաթաթ մուհիպ իրատէ չըգարմըլ օլտըրընտան, սաաթընտա թէվֆիդ բաշա պա թէլէկրաֆ Աստրիա էլիլիսի Մ. Գալիլիէ իրաւունքն սուսուր իթաիլիսի պիլիլիլալ, տիկէր էլիլլէրէ տալիս ագապիլնտէ պիլիլիլմէսինի էլիլ մուսալլէլէ թաթիլլէ իթմիլ տիլ։

Պաշտան էվլէլ Սուլթան՝ ապաքէր վէ էհալինին իսիլիլալ գըյամ՝ իտէճէլի պէհանէսի իլէ, թէսալիտան չըգմաղ իլիւն տէվլէթլէրին թէքլիֆինի գապուլ իտէմէլէլէլինի պիլիլիլմէքտէ իւքէն, պիլտէն պիլլէ իտտաթընտան սարֆը նազարլէ, թէսալիլայը թէք իթմէք վէ թազմինաթը հարպլիլէ իլիւն 10 միլիոն լիրատան 4 միլիոնա ինմէկէ բազը օլմասը աճէպա պիլ իթիլիլալ սէպէպլիլէթ վէլմէլէլէք միտիլ։ Ֆարգթ պիլլէ մալիլմ տիլ բի էհալինին մահալարըլ վէ եաթիլալլէր թէսալիանըն թիւրքիայա գալմասը իլիւն հուսուլա կէթիլիլիլ վէլլէլէ Եւրոպըն թէլիլիլ վէ վէրաիլիլ թալիլմաթ թը սէմէրէսի օլտըրընտան, Սուլթան պու խուսուստա իհիլիլալ իթմէկէ իգթիլա կէօրմէմիլ տիլ վէ պա խուսուս իլի պու կիւնէ գաւաթ սիւրինտիլմէքլէ թէսալիանըն էքլիլլէրինի վէ մահսուլարըն տէվլիլմիլ վէ նիհալ թիլ թիւրքլէրին տտէթի գաթիլմէսի իւզրէ մէքթիլ էյալէթի պիլ շէօլ շէքլինէ կէթիլմիլ օլմալլէ Սուլթանըն մագսէտի հուսուլա կէլմիլ տիլ։

ԹԻՒՐԲԵՐ ԱՃԵՍԵՐԵ ԳԱՐՁԵ

Սթանպոլտան Աթանու Լ. քաղաքի...
նէ վերելէն պիտ թելէկրաֆա կէօ...
րէ թիւրքէր վէ Աճէմէր պէյ-
նինաէ աղըր պիտ հալ քէսպ ի-
տէն մէսէլէտէն առաջը երըսըզ
Քէօշքտէ մէճլիսի վիւքէլա թէ-
ճէմիւն օլընտըր Աճէմէրէ վէ Հին-
տիալը խրիսթիանդարընա մու-
գատտէս օլուպ, թիւրքիա գը-
թասընտա Պաղտատա եագըն
Քէրպէլա վէ Մ'էշէտ—Ալի շէ-
հիւրէրինտէ՝ Հինտիսթանտան նագլ
օլընտան էօլիւլէրին տէֆի խասթա-
լըզ սէպէպի իլէ թիւրք հիւքիւ-
մէթինտէն մէնն օլընմըլ իտի:
Աճէմէր պու մէննէ էհէմիլիէթ
վերմէյուպ, սինօրը կէշէրէք,
մէքըիւր իքի շէհիւրէրի գուվէի
ասքէրիյէ իլէ զապլթ ու իսթիլա
իթմիշ՝ վէ օլատա սուրէթի մու-
թաղամատա եղըշմիշէր տիւր:

Թիւրք հիւքիւմէթի սնէրէ
պիտ իւլթիմիթօմ իրասլի իլէ 14
կիւն զարֆընտա թիւրքիա մէ-
մալիքինտէն չըգմալարընը իւ-
թար իթմիշ տիւր: Պու վատէ խի-
թամ պուլմայա եագըն օլուպ,
Աճէմէր մէքըիւր մահէլլէրի թէրք
իթմէք խսթմէտիքլէրինտէն,
թիւրքիա՝ իսլամար ինտինտէ
հասիյէթինի զայպ իթմէմէք ի-
չիւն ճէպրի թէտպիլէրէ միւրա-
ճաթ իթմէկէ մէճպուր օլաճագ
տըր:

Թիւրքիա՝ Ասիա ասքէրէրի-
նին էքսէրիսի էվրոպա գըթասը-
նա նագլ իթմիշ օլաղընտան,
օսմանը ասքէրէրին մաղլուպիյէ-
թի իլէ, տէհէթիլի նէթիճէլէր
հուսուլա կէլէճէկինտէն գորգուլ-
մագտա տըր: Տիկէր թարաֆտան
տախի՝ էվրոպա գըթասընտաքի
գուվէի ասքէրիյէի ազալթմագլա
տէվլէթլէրէ գարըլ օլան թէհէսի-
րինի թէնսիքիւս իթմէք իսթէ-
նիլմէյօր: Մ'էճլիսի վիւքէլա պու
մէսէլէտէն տօլալը պիտ գարար
վերմէքսիլին տաղըլմըլ տըր:

Կ Ի Ր Ի Տ

Գանեատան քէշիտէ օլընտան թէ-
լէկրաֆար իսթիլալըն էօնիւնիւ
ալմագ իչիւն միւլքիւթըն արթ-
մագտա օլաղընը պիտիւրմէքտէ
տիւրէր: Գանեանըն բօլիս զապի-
թանընըն բարօրթը իւզրէ, աժի-
րալար իսլամարտան 20 քիշիի
տէրտէսթլէ վաբօրլարա նագլ իթ-
միշէր տիւր: պուլար մահսուլ սաթ-
մագ իչիւն Գանեայա կէլէն խրիս-
թիյանլարը խըրփալամագ ճիւրմի
իլէ իթհամ օլընմըլար: Պու միւճ-
րիմէրտէն տէօրտէր քիշի հէր պիտ
տէվլէթ վաբօրընա հապս օլընմըլ-
լար: վէ իւք հօլա չըգաճագ ին
կիւիլ վաբօրը իլէ Պէնկաղիէ սիւ-
րիւլէճէլէր տիւր:

Պու խուսուտա Տէյի թիւիւ-
կաթըն աղաղըր մալիս մաթա կէօ-
րէ, խրիսթիանդարա գարար իգա-
հիւր իտէն իսլամարըն տէրտէսթ
իսթիմէսինէ թիւրքլէր մէմիւնի-
յէթ կէօսթիւրիլէր իսէ Գանեայա
թօլա թուլմագ իչիւն ամիրալլար
մէնսուպ օլաղըլարը տէվլէթլէր-
տէն մէղունիյէթ իսթիմիշէր:

— Կէշէն կիւն ինկիլթէրա խա-
րիճիյէ նաղըրը միւսթէշարը Մ-
Գըրզըն մէճլիսի մէպուսանտա կի-
րիտ մէսէլէսինէ տայիւր շու հօլա
պէյանը հալ իթմիշ տիւր:

Կիրիտ ասըլարը չիմտի միւքէմ-
մէլ պիտ օրօնօմի վէ պիտ խրիս-
թիյան վալի թայինինէ մէյլ կէօս-
թէրմէքտէ տիւրէր: խրիսթիյան-
լարըն թէճէմիւս իթմէքտէ օլաղ-
լարը մէճլիս տէվլէթլէրին զայրէ-
թինէ սուհուլէթ վէրէճէք տիւր:

Սուլթանըն ֆիթուհաթը՝ թէէ-
սիւֆէն, Գանեատա իսլամարը
թահրիք իթմէքտէ տիւր: վէ էվ-
րոպալը ասքէրլէր իսլամ ֆիրափի-
լէրի զապլթ իտէմէտիքլէրինտէն
թէհիլէք արթմըլ տըր:

Եունան—Թիւրք մէսէլէսինին հալ-
լը իլէ Կիրիտ մէսէլէսինին հալլը
միւմըն օլապիլէճէք տիւր:

Տէվլէթլէր՝ Կիրիտէ պիտ խրիս-
թիյան վալի թային օլընմագ վէ
ժանտարմա թէշէրի իթմէք վէ
թիւրք ասքէրինին եալալ եալալ
ատատան չըգմասը խուսուլարըն-
տա միւլթիթիք տիւրէր:

— Սթանպոլտան Սթանալարա
չէքիլէն պիտ թէլէկրաֆ պիտիւր-
միշ տիւր: Կիրիտէ տաքէր կէօն-
տէրմէք էմրի հէր նէ գատար կէրի
ալընմըլ իտի իսէտէ, 12պինտէն
20պինտէ գատար ասքէր՝ իլք իշա-
րէթ վէրիլմէսինտէ Կիրիտէ կիթ-
մէք իչիւն հաղըր պուլունմագտա
տըր:

— Յուլիս 12 թարիլիլ Գանեա-
տան չէքիլէն թէլէկրաֆար ճէ-
վատ բաշանըն Կիրիտէ եթիլիլալ,
ուսուլ թիւրք մէմուրլարը թա-
րաֆընտան գապուլ օլընտըլընը
վէ ամիրալլարըն անը սէլամալա-
տըլարընը վէ գօնսօլալար մէր-
գուլ՝ բաշայը իսթմէն թանըմագ
իսթմէտիքլէրինի պիտիւրմէքտէ
տիւրէր:

Ս Ե Ր Պ Ի Ա

Սթանպոլ Սիւպիա էլիսի Պա-
պը Ալիյէ միւրաճաթիլէ, Սըրպ
սինօրը իւզէրինտէ թիւրքլէրին
տէֆաթլէ հիւճիւմ իթմէլէրինէ
գարըլ շիքիայէթ իտուպ, պու
ուլկոնսըլըզլարըն թէքէրիւ-
րինտէ Բրօլիւքիէտէ պուլընտան
պիտ ալալ սըրպ ասքէրլէրին
թիւրքլէրի սինօր խարիճինէ գա-
տար թաադիպ իթմէլէրինէ էմր
վէրիլմիշ օլաղըլընը պէյան իթմիշ
տիւր:

Ք Ի Ի Ր Տ Լ Է Ր

Թաւն, Էնքրաւսիմաւն վ. սա-
յիւր ֆրանսըլ կալէթալարըն նէշը
իթմիքլէրի թէլէկրաֆարա կէօրէ
քիւրտլէր Տիարպէքիւր վիւլայէթի
նին Սղէրթ գաղաւթըն թիւրք
հիւքիւմէթինի տըշարըլա չըգա-
րալ, եթրինէ քիւրտ խարէսինի
թաւնին իթմիշէր վէ պէօյլէճէ
Սղէրթէ սահիպ օլմուշլար:

Ի Ա Ն Է

Բարիլ միւլպիլիլիլ աթիտէ-
քի մալիւմաթը վէրմիշ տիւր:

Էրմէնի ֆագիլլէրինէ մալսուս
օլան իլթիճակիւս (ապաստանա-
րան) յուլիս 3 տէ գաթիլէն գա-
բանմըլ տըր: Նուպար բաշա գա-
րըլարը վէ գըլլարը Բարիսէ եա-
ղըն պիտ քէօյէ նագլ իթմիլիլալ,
անլէրի թաալուշ իթմէքտէ վէ
էրքէլէրտէն պաղըլարընա վա-
րօր պիլէթլէրի վէ պաղըլարընա
հօլ խարճըլը վէրիպ, հօլա-
մագտա տըր:

— Մ'էսմուլթա կէօրէ, բաշալ
միւլարիլէյ 200 չօճուզլարա
մալսուս Գահիրէտէ պիտ եթիլմ-
հանէ թէրթիպ իթմիլիլալ վէ
լուպ, պու պապտէ Պատրիարք
Սրբազանտան տախի իթիլալա-
նըն իճրասընը իսթիւրհամ իթմիշ-
տիւր:

Թէքրար Նուպար բաշա Բա-
րիս խայրէթխա համ շիքէթէ
պիտ մըգատար մէպալալ իանէ վէրմիշ
օլաղընտան, մէքըիւր շիքէթ
պիտ չօգ ֆագիւր Էրմէնիլէրի քէն-
տի մահէլլէրինէ հօլալմագտա ը-
մըլ:

ՍՕՆ ԳՕՆՁԵՐԱՆՍ

Մուսալէհէ շէրաթիլին գապուլի
հագգընտա աթիտէքի թէլէկրաֆ
վիրուտ իթմիշ տիւր:

Զօնտա 12 Յուլիս. — Սթան-
պոլտան թալալըզա պիտիւրմիշէր
տիւր: պիտ գալ Գուցօ—Ուլահ քէօյ-
լէրի թիւրքիայա գալմագ ուսուտի
իլէ սինօրըն եէնի խաթթընը գա-
պուլ իտէն Սուլթանըն իրաւէսի
չըգմըլ տըր:

Պու կիւն թէճէմիւս օլունտան
գօնֆէրանտա ահտնամէնին պի-
րինճի պէնտի վէ մուգատտէմէսի
գապուլ օլընտը: Մ'էղքիւր պի-
րինճի պէնտ՝ աթաշէ միլիթէրլէ-
րին թէնսիպի իւզէրինէ, սինօր
խաթթընը թային իտէրէք, թիւր-
քիայա միւլֆիտ սուրէթտէ պաղը
թէպէտուլալթա եանի պիտ գալ
Գուցօ—Ուլահ քէօյլէրին թիւր-
քիայա գալմասընա միւսատէ իթ-
մէքտէ տիւր:

Մ'էղքիւր խաթթըն պու թէ-
պէտուլալթընը գաթիլէն թաշթը
գարարա ալմագ իչիւն գօնֆէրանա
պիտ գօմօսիօնը մալսուս թային

իթմի: Մ'էղքիւր գօմիսիօն՝ ա-
թաշէ միլիթէրլէրտէն վէ պիտ
թաղար Էսենտի վէ թիւրք զա-
պիլթիլէրինտէն միւլթէլէքիլ տիւր:

Պ Ի Ր Ձ Ա Ճ Ի Ա

Վարնատա կալիսուլ թապիւր օլընտան
ճէմիլէթէ մալսուս պիտ կէնճ գատըն
խանէսինտէ քէնտի աղաղը իլէ կէօ-
րիւլմէսի բատտէսինտէ, քէօյէ կիթ-
միշ օլան գօճալը նակէհան օտատան
իչէրի կիրիւպ, զէվճէսինին վէ աղը-
զընըն բէրիշան հալլէրինի կէօրմէսի
իւզէրինէ զէվճէսինին աղաղը օլան
մէլուս եանընտա պուլընտան պիտ բը-
չաղէ մաղուգէսինին գօճասընը պիտ
գալ թարաֆընտան աղըր սուրէթտէ
եարէլէլիւպ, զաղըլ տըր: Պիլ ախիլի
ժանտարմալար կէլիւպ եարէլի աթէմի
խասթալանէյէ նագլ իթմիշէր: Գա-
տըն իսէ սըրընը ֆաշ իթմէմէք իչիւն
գօճասընը պիտ Էրմէնի եարէլէմիշ օլ-
աղընտա իֆատէ իթմիշ տիւր: Ֆագաթ
պիլ ախիլէ միւճիլմ տէրտէսթ օլըն-
մըլ վէ ճուսն տախի մէքըիւր Խալա-
վուգ ճէմիլէթինէ մէնսուպ վէ էվլէլ-
տէն պէրի գարընըն սէվիլիլիս օլաղ-
ըլ թահագգուգ իթմիշ տիւր:

Վարնատա քէնտիլէրինի Բուս թաա-
լայան Խալալուգ ճէմիլէթինին պիտ
թագըմը հէր նէ սէպէպտէն իսէ չօգ
տէֆալար Էրմէնիլէրէ գարըլ պու կի-
պի իֆթիլալար իթմէկի վէ եագը-
չըգաղը լիսան գուլլանմալը քէնտիլ-
րինէ աթէթ իթմիշ օլաղըլարընտան,
անլէրին շու հալլէրինէ թէհիւթ օ-
լընտը:

ՆՈՒՊԻԱՆ
ԿՕՇԻԿԻ ՆԵՐԿ

Մշակարմի աւան կողմը տարաճուաճ
է եւ տարեկան քաւանընիւզ միլիոն
չիլ սպասուող ունի

ԻՐԱՆ ԱՌԱՒԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Մարտիս. — Նուպիանով ներ-
կուած կօշիկները նոյն իսկ եթէ ճեր-
մակեղէնի ալ քսուին՝ չեն աղաւտիր:

Խնայողութիւն ժամանակի. — Ներ-
կը քսուելով լմնալը մէկ կըլլայ, եւ
առ առաւելն շարաթը մէկ անգամ ներ-
կի կը բաւէ:

Խնայողութիւն դրամի. — Մէկ շիշ
Նուպիան ներկը տարի մը կը բաւէ
մէկ զոյգ կօշիկի, եւ խոզանակի ալ
պէտք չկայ:

Օգուսներ. — Կակուղ կը պահէ
մօրթիւրը եւ կաշինը, զանոնք ա-
ւելի դիմացկուն կընէ, եւ Նուպիա-
նով ներուած մօրթիւրն եւ կաշի-
ներէն շուր չանցնիր: Նուպիան ներկը
չաւրուիր անձրեւէ:

Փայլ. — Նուպիան ներկը ունի
սքանչելի փայլ մը, որուն չկրնար
մօտենալ անգամ ուրիշ որ եւ է ներկ:

Սատիկ զգուշանալու է զանազան
անուանեցող հնարուած ուրիշ ներկերէ
կամ վէրնիքներէ, որոնք մօրթը աչ-
րելէ ուրիշ բանի չեն ծառայիր եւ
երբէք Նուպիանի փայլն ալ չեն կրնար
տալ:

Դրսերէն մեծ քանակութեամբ առ-
նել ուզողները պէտք է գիմեն առ Կ-
եազմանեան ի Վառնա, որ Նուպիան
ներկի միակ ձեռքողէն է բոլոր Պուլ-
կարիոյ համար:

Վառնայի մէջ գլխաւոր ծախող-
ներն են:

Տիարք Ս. Գաբրիէլեան՝ Մուսալլա,
Ն. Բիւլարովի՝ Օթէլ տը Ռիւսիին ներ-
քեւ, Մանօլ հաճի Լէֆթէր օղու՝ Չրդ
Ուլասղուքի գիմացը, Կրիկոր Արսէ-
նիքօ՝ Պալըք բաղար: